

text: Lenka Lindaurová

foto: archiv Lucie Drdové

Nejvyšší čas pro pomoc umělcům

Nelehké časy pro kulturu devastují instituce i jednotlivce. Po roce opakujících se lockdownů je zřejmé, že pandemie postihla nejvíce lidi z oblasti živé kultury. Ačkoli je spočítáno, kolik kultura vrací do státní kasy, pořád je – alespoň u nás – jakousi kolektivní Popelkou. Nedůležitou, odloženou stranou. Výtvarným umělcům by měl pomoci nový nadační fond Art Luc Fund, jehož zakladatelkou je soukromá galeristka Lucie Drdová.

Lucie Drdová přiznává, že ji komerční činnost galerie nenaplňuje. Obchod s uměním je pro ni pouze jednou z možností, jak některé projekty realizovat.

Galerie jsou dlouhodobě zavřené, ale opustit galerijní prostor neznamená opustit umělce

Už během prvního jarního lockdownu v roce 2020 se Lucie Drdová zabývala tím, co jako galeristka může udělat pro současné umění a umělce. Pro svou galerii měla už rezervované a zaplacené místo na veletrhu umění v Bruselu a naráz se celý doposud krok po kroku postavený program zhroutil. Nedávalo smysl tvořit nové plány, vymýšlet změny pro hotové projekty. Z úvah o budoucnosti umění vzešlo pro Lucii jedině: nutnost podpořit umělce a jejich další tvorbu. „Galerii netvoří prostor, ale právě umělci. Prezentace jejich prací na výstavách vede k zájmu na uměleckém trhu a jejich nákupu,“ říká dnes už bývalá galeristka. Doba, kdy je obchod limitován mnoha parametry a nedá se ani odhadnout nejbližší vývoj, se stává výzvou. Je potřeba realizovat nové nápady, je nutné měnit parametry a pravidla.

Lucie Drdová přiznává, že ji komerční činnost galerie nenaplnuje – ostatně i její zahraniční kolegové viděli její aktivity spíše jako neziskové. Obchod s uměním je pro ni pouze jednou z možností, jak některé projekty realizovat. Zisky z obchodu její galerie sloužily k dofinancování katalogu nebo výstavy v zahraničí.

Fond jako nový model financování

Na konci roku 2020 založila Lucie Drdová Luc Art Fund. Založení předcházely rešerše v zahraničí. Všimla si například toho, jak na pandemii reagovaly různé zahraniční fondy. Anglosaské, americké, ale i německé či rakouské masivně umělce podpořily. U nás neexistuje žádná instituce, která by se primárně zabývala jen výtvarným uměním nebo dokonce umělci.

Galeristka o tom začala přemýšlet, kontaktovala kolegy a přátele ze zahraničí a získávala za-

Po devíti letech provozování vlastní malé galerie Drdova Gallery na pražském Žižkově předala galeristka prostor Akademii výtvarných umění a rozhodla se, že v roce 2021 nebude mít žádný výstavní program. Není pro

koho. To ale neznamená, že nevykonává agendu přímo související s umělci, které prezentuje nebo s kterými blíže spolupracuje na nejrůznějších projektech. „Galerie jsou dlouhodobě zavřené, ale opustit galerijní prostor neznamená opustit umělce,“ říká Lucie Drdová.

jmavé tipy na podobné aktivity. Pak ale přišlo letní uvolnění a zdálo se, že výstavní program plynule naváže. Během podzimního uzavření se už ale definitivně rozhodla galerii opustit a založit vlastní fond. Sama už dříve také publikovala texty, v nichž se zabývala otázkami, jestli nakonec v současné době není už model galerie přežitý. „V praxi se totiž ziskové a neziskové modely uměleckého provozu prostupují. Financování institucí, které zprostředkovávají umění divákům či sběratelům, se diverzifikuje, vznikají různé sdílené projekty, nové formy širší spolupráce. A to začíná v blízké budoucnosti dávat smysl,“ vysvětluje Drdová. Právě takovou otevřenou, spolupracující a odborně zajištěnou institucí by nový fond měl být.

Luc neznamená Lucka

Názvem fondu se Lucie Drdová zpočátku příliš nezabývala, říkala si, že to není až tak podstatné. Při jeho postupném hledání se vracela k historické základně evropského umění – Itálii. Uvažovala o slovu luce (světlo), ale vedle anglických slov art a fund nebylo srozumitelné. Podobné jméno ale představuje svatý Lukáš, který je historickým patronem umělců a první malířské cechy byly pojmenovány právě po něm. V Římě mu byla zasvěcena první umělecká akademie. Navíc lebku svatého Lukáše jako relikvii přivezl Karel IV. a je součástí českého svatovítského pokladu.

Název fondu byl na světě, vznikla webová stránka a právní statut. První akcí fondu se stala dobročinná aukce, jejíž výtěžek šel přímo umělcům. Spoluzakladatelkou fondu je Jana Bukvová, která má dlouholeté zkušenosti z nadace Via.

Poslání fondu

Nový fond se zaměřuje na dvě hlavní témata, která by se měla časem rozvíjet podle finančních možností. Instituce nemá jen lokální dosah – jde nejen o podporu umělců v Čechách, ale o internacionální propagaci českých umělců v zahraničí. „Druhým tématem je podpora vzniku uměleckých děl, tedy reálné práce umělců, kteří jsou v době uzavření galerií a veletrhů bez vize

Po devíti letech provozování vlastní malé galerie na pražském Žižkově se Lucie Drdová rozhodla, že v roce 2021 nebude mít žádný výstavní program. Není pro koho.

své prezentace,“ říká Drdová. Navíc nastupující ekonomická krize nedává dobré vyhlídky podpory kultury obecně. Veřejných peněz nebude nazbyt a státní instituce produkci děl financovat nemohou.

Na rozdíl od našeho prostředí jsou například americké veřejné galerie a muzea podporovány tradičně z privátních peněz. Inspirací pro Lucii Drdovou se staly ale spíše evropské modely, k nimž máme blíž. Německo, Rakousko nebo Švýcarsko s nástupem pandemie začaly do kultury dávat velké finanční částky ze státního rozpočtu. Existují ale i různé agentury pro kreativní průmysl a hybridní instituce kumulující jak státní, tak privátní prostředky.

„Inspirovalo mě například Estonian Contemporary Art Development Center, které už má dnes spoustu kapitol, ve kterých aktivně pracují a mají dokonce i vlastní výstavní centrum,“ svěruje se Lucie Drdová. „To je takový můj sen do budoucna, vybudovat sbírku, kterou by fond někomu daroval nebo pro ni měl výstavní prostor.“

Luc Art Fund má v plánu shánět finance výhradně ze soukromých zdrojů. Mecenášů by nemělo být příliš, asi tak kolem pěti, zato však z kategorie „silných“. Příprava finančních polštářů nějakou dobu potrvá, aby měl fond dost peněz na realizaci svých plánů minimálně na tři roky dopředu ve zmíněných oblastech – zahraniční spolupráci a produkci nových uměleckých děl.

Kolem fondu vzniká širší myšlenkový trust složený z aktivních členů, kteří pracují pro zahraniční instituce. Pokud budou čeští umělci součástí nějaké výstavy v zahraničí, fond podpoří vznik jejich velkorysého projektu. To si můžeme představit například na účasti českých umělců na Benátském bienále, které je ze strany státu trvale podfinancované. Pro mecenáše je zase připraven zajímavý program týkající se edukace a tématu filantropie v Čechách.

